

Sygn. akt III Ca 1960/13

POSTANOWIENIE

Dnia 23 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Magdalena Balion – Hajduk (spr.)

Sędzia SO Lucyna Morys – Magiera

Sędzia SR del. Roman Troll

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 23 września 2014 r.

sprawy z powództwa D. B.

przeciwko T. B.

o alimenty

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze

z dnia 26 września 2013 r., sygn. akt III RC 149/13

w przedmiocie zażalenia pozwanego na rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego zawarte w wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 16 kwietnia 2014r. sygn. III Ca 1960/13

postanawia:

- 1. odrzucić zażalenie na rozstrzygnięcie zawarte w punktach IIc i V wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 16 kwietnia 2014r. sygn. III Ca 1960/13,**
- 2. uchylić punkt IV wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 16 kwietnia 2014r. sygn. III Ca 1960/13 i w tym zakresie sprawę przekazać Sądowi Okręgowemu w Gliwicach do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.**

SR del. Roman Troll SO Magdalena Balion – Hajduk SO Lucyna Morys – Magiera

Sygn. akt III Ca 1960/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym rozstrzygnięciem zawartym w punktach II c, IV i V wyroku z dnia 16 kwietnia 2014r. Sąd Okręgowy w Gliwicach nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Zabrze kwotę 240zł tytułem części opłaty od pozwu, od uiszczenia której powódka była zwolniona, zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1362,75zł z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym i nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Zabrze kwotę 240zł z tytułu części opłaty od apelacji, od uiszczenia której powódka była zwolniona.

Sąd Okręgowy w pisemnym uzasadnieniu wskazał, iż o kosztach postępowania odwoławczego orzeczono stosując regulację art. 100 k.p.c. oraz przy uwzględnieniu § 2 ust. 1 w związku z § 6 pkt 5, § 6a ust. 4 i § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity: Dz.U. z 2013r. Nr 490), a także w oparciu o art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w związku z art. 98 k.p.c. nakazano pobrać od pozwanego kwotę 240zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych (opłata od apelacji) ustalonych w oparciu o art. 13 tej ustawy i w oparciu o art. 113 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w związku z art. 102 k.p.c. odstąpiono od obciążania powódki pozostałą częścią nieuiszczonych kosztów postępowania odwoławczego, ze względu na obecną sytuację życiową i majątkową powódki, jak również charakter dochodzonego pozwem roszczenia.

Pozwany w zażaleniu wniósł o zmianę wyżej wymienionych rozstrzygnięć w przedmiocie kosztów postępowania poprzez ich uchylenie i zwolnienie pozwanego od obowiązku zapłaty kosztów. Pozwany wskazał, że mimo iż pracuje na kopalni i posiada dochody, które można uznać za wysokie, sam utrzymuje pełnoletniego uczącego się syna, spłaca kredyty na remont mieszkania oraz dodatkowe koszty na rzecz małoletniej córki. Ponadto sprawa nie wymagała od pełnomocnika nakładu pracy w wysokości zasądzonych kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie pozwanego w części dotyczących rozstrzygnięć o nakazaniu pobrania od niego nieuiszczonych kosztów sądowych na rzecz Skarbu Państwa podlega odrzuceniu. Zgodnie z art. 394² § 1 k.p.c. na postanowienia sądu drugiej instancji, których przedmiotem jest m.in. zwrot kosztów procesu przysługuje zażalenie do innego składu tego sądu, z wyjątkiem postanowień wydanych w wyniku rozpoznania zażalenia na postanowienie sądu pierwszej instancji. Rozstrzygnięcie zawarte w punkcie II C zaskarżonego orzeczenia zostało wydane w wyniku rozpoznania apelacji od wyroku Sądu Rejonowego, wobec czego zgodnie z powołaną wyżej regulacją stronie nie przysługuje od niego zażalenie.

Stronie nie przysługuje także zażalenie od rozstrzygnięcia zawartego w punkcie V zaskarżonego wyroku albowiem dotyczy ono obowiązku zapłaty przez pozwanego na rzecz Skarbu Państwa nieuiszczonych kosztów sądowych w postępowaniu odwoławczym. Rozstrzygnięcie to zapadło na podstawie art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. W tym wypadku mamy do czynienia z kosztami sądowymi, które nie stanowią części kosztów procesu i nie stanowią przedmiotu rozliczenia pomiędzy stronami. Są to koszty sądowe, których strona nie zapłaciła, a które tymczasowo wyłożył Skarb Państwa. Zgodnie z art. 394² § 1 k.p.c. dopuszczalne jest tylko zażalenie na rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu, które nie były przedmiotem rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji, a więc tylko w przedmiocie kosztów postępowania odwoławczego rozliczonych pomiędzy stronami. W tym zakresie, pomimo zmiany stanu prawnego, pozostaje aktualny pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w postanowieniu z dnia 3 grudnia 2010r. sygn. I CZ 115/10.

Z uwagi na powyższe Sąd na podstawie art. 370 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. i w związku z art. 394² § 1 i 2 k.p.c. odrzucił zażalenie w tej części.

W pozostałym zakresie zażalenie odniosło skutek.

Pozwany zaskarżył także punkt V wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 16 kwietnia 2014r., którym Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1362,75zł z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym. W toku postępowania odwoławczego w sprawie został ustanowiony pełnomocnik powódki - radca prawny, który przedłożył pełnomocnictwa wraz z potwierdzeniem uiszczenia opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Sprawa niniejsza dotyczyła powództwa o zasądzenie alimentów od pozwanego na rzecz powódki, które to żądanie Sąd Rejonowy oddalił. Powódka w apelacji domagała się zmiany wysokości zasądzonych alimentów na kwotę po 850zł miesięcznie począwszy od dnia 1 marca 2013r. i Sąd Okręgowy po rozpoznaniu jej apelacji w dniu 16 kwietnia 2014r. zasądził od pozwanego na rzecz powódki alimenty w kwocie po 400zł miesięcznie, począwszy od dnia 1 marca 2013r. Sąd Okręgowy swoje rozstrzygnięcie o kosztach zastępstwa procesowego oparł na art. 100 k.p.c. oraz przy

uwzględnieniu § 2 ust. 1 w związku z § 6 pkt 5, § 6a ust. 4 i § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity: Dz.U. z 2013r. Nr 490), nie wskazując sposobu wyliczenia żądanej kwoty, ani też nie wskazując jaką ostatecznie zasadę rozliczenia kosztów przyjął albowiem art. 100 k.p.c. stanowi, że w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu. Brak wyliczenia i wskazania zasady rozstrzygnięcia o kosztach procesu uniemożliwia kontrolę instancyjną tego orzeczenia, szczególnie, iż nawet gdyby uznać iż Sąd zastosował zasadę stosunkowego rozdzielania kosztów, na które złożyły się koszty zastępstwa procesowego, to z uwagi na to, iż wartość przedmiotu zaskarżenia w niniejszym postępowaniu wynosiła 10 200zł (12 x 850zł), wyliczona zgodnie z art. 22 k.p.c. w zw. z art. 368 § 2 k.p.c., a wartość świadczenia zasądzonego to kwota 4800zł (12 x 400zł), to pozwany uległ w procesie w 47% i w takiej wysokości winien ponieść koszty zastępstwa, które wyniosły 1800zł (stawka 75 % od kwoty 2400zł zgodnie z § 6 pkt 5 i § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu), a 47 % tej kwoty to 846zł. Sąd Okręgowy ponadto nieprawidłowo powołał § 6 a ust. 4 rozporządzenia zgodnie z którym stawka minimalna wynagrodzenia radcy prawnego w sprawach o pozbawienie, ograniczenie, zawieszenia lub przywrócenie władzy rodzicielskiej oraz o odebranie dziecka wynosi 120zł, to zaś postępowanie tych kwestii nie dotyczyło.

Z przytoczonych wyżej względów Sąd Okręgowy na mocy art. 386 § 4 k.p.c. w związku z art. 394² k.p.c., art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w punkcie 2 sentencji.